

MCU SURANAREE JOURNAL

MSJ

VOL.3 NO.3/2025

วารสาร
มจร สุรนารีสาร

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2568) VOL.3 NO.3 (September-December 2025)

ISSN : 2985-1106 (Print) ISSN : 3088-1382 (Online)

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู
ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบรูพา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

THE LEARNING LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS ACCORDING TO TEACHER'S
PERCEPTIONS IN BUA BURAPHA EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT CENTER UNDER
THE NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

MCU SURANAREE JOURNAL

พชามาศ เสาบง / Phakamat Saosompop

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

Faculty of Education, Vongchavalitkul University, Thailand.

Corresponding author, e-mail: phakamat_sao@vu.ac.th, Tel. 099 442 9383

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

www.nkr.mcu.ac.th / เพจ : สำนักวิชาการ มจร สุรนารีสาร

ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู
ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

THE LEARNING LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS ACCORDING TO
TEACHER'S PERCEPTIONS IN BUA BURAPHA EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT
CENTER UNDER THE NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

ผกา มาศ เสาศสมภพ¹

Phakamat Saosompop¹

(Received: March 24, 2025; Revised: December 19, 2025; Accepted: December 19, 2025)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ในการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ประเภทของสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิ กำหนดแบบไม่เป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.977 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างทางสถิติโดยใช้ค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และด้านการเรียนรู้เป็นทีม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบูรณาการ

2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร และประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การรับรู้ของครู, ผู้บริหารสถานศึกษา, ภาวะผู้นำการเรียนรู้

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล / Faculty of Education, Vongchavalitkul University, Thailand.
Corresponding author, e-mail: phakamat_sao@vu.ac.th, Tel. 099 442 9383

Abstract

This research article aimed to (1) study the levels of learning leadership of school administrators as perceived by teachers in the Bua Burapha Educational Quality Development Center, (2) compare the levels of learning leadership of school administrators as perceived by teachers in the Bua Burapha Educational Quality Development. The sample group consisted of teachers in the Bua Burapha Educational Quality Development Center, Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1. Stratified random sampling was used, with school type as the stratum, employing disproportionate allocation. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire, with an Index of Item Objective Congruence (IOC) ranging from 0.67 to 1.00, and a reliability of 0.977 for the entire questionnaire. Statistical methods used in the research included percentage, mean, standard deviation, and t-test for statistical difference testing. The research findings were as follows:

1) The overall learning leadership of school administrators, as perceived by teachers was at a high level. When considering individual aspects, the highest mean was found in the use of technology in operations, followed by creating a learning-friendly environment, creativity, self-directed learning, and team learning. The lowest mean was in the integration aspect.

2) The comparison of learning leadership of school administrators classified by administrative experience and school type, showed no significant differences overall and in individual aspects.

Keywords: Teacher Perception, School Administrators, Learning Leadership

บทนำ

การศึกษาในประเทศไทยมีความสำคัญอย่างมากเพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย นโยบายประเทศไทย 4.0 จะเน้นการพัฒนาวิทยาการความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการวิจัย อีกทั้งทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางเชิงยุทธศาสตร์สำหรับการจัดการการเรียนรู้ได้ให้ความสำคัญในเรื่ององค์ความรู้ทักษะความเชี่ยวชาญและศักยภาพของผู้เรียนที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ องค์ความรู้ของบุคลากรในองค์กรเป็นรากฐานในการเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างยั่งยืน องค์การต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องทำให้บุคลากรต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัว และตอบสนองต่อสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง (กานต์สุดา มาฆะศิริานนท์, 2557 : 43) องค์กรในอนาคตจึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่รอบรู้ในทุกระดับที่สามารถเชื่อมโยงวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ความรู้ให้ตรงกับปัญหาในปัจจุบันมากขึ้น มีทักษะการบริหารจัดการควบคู่กับความรู้เฉพาะด้านของตนเอง (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2562)

ภาวะผู้นำเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญในด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจนมีการสร้างพันธกิจเพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ปลูกฝังวัฒนธรรมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน กระตุ้นและส่งเสริมการใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์และการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในระดับบุคคล ระดับทีม และระดับองค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถปรับตัว พัฒนาขีดความสามารถภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง

และมีการแข่งขันที่สูงขึ้นได้อย่างต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืน (นฤมล จิตรเอื้อ, 2560 : 1738-1754) ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งของผู้บริหารโรงเรียนเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของโรงเรียนและเป็นผู้นำวิชาชีพที่จะต้องมีความรู้ความสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการเรียนรู้และขยายศักยภาพการเรียนรู้ของสมาชิกวมทั้งมีจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี (สุพิชชา ภูกันงาม, 2560 : 1469-1476) ภาวะผู้นำเป็นศาสตร์ที่ไม่สามารถหยุดพัฒนาได้ เกิดเป็นความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความรู้ด้านภาวะผู้นำที่มีความสำคัญต่อการนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารในหลายองค์การ การพัฒนาภาวะผู้นำเป็นการสร้างทักษะหรือสมรรถนะ การสร้างทักษะที่สามารถปฏิบัติได้ การสร้างเป้าหมาย การสื่อสาร การสนับสนุนวิสัยทัศน์ การวางแผนสำหรับการนำสู่การปฏิบัติ และการวางแผนในสถานที่ การพัฒนาภาวะผู้นำถูกสร้างบนพื้นฐานของความรู้ (สติปัญญา) อารมณ์สังคมและทักษะเชิงพฤติกรรมทักษะนี้สนับสนุนโดยคุณลักษณะผู้นำ โดยที่ความฉลาดทางสังคมและความฉลาดโดยทั่วไปเป็นพื้นฐานสำหรับภาวะผู้นำ (จินดารัตน์ แยมวงษ์, 2560 : 32)

ในปัจจุบันพบว่า การบริหารงานในฝ่ายต่างๆของสถานศึกษา ยังขาดการประสานงานที่ดีต่อกัน ขาดการให้ข้อมูลข่าวสารแลกเปลี่ยนในแต่ละฝ่าย และกระบวนการทำงานเป็นทีมของบุคลากรยังไม่มีชัดเจน ทำให้องค์กรยังพัฒนาไปได้ไม่มากเท่าที่ควรและในสภาพปัจจุบันยังขาดระบบการวัดประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการที่จะวัดหรือตรวจสอบว่าผู้บริหารของสถานศึกษามีภาวะผู้นำในระดับที่พร้อมในการบริหารจัดการองค์กรให้เกิดความราบรื่นและก้าวหน้าเพียงใด ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันยังขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะแก่ผู้บริหารของสถานศึกษา จากการสังเคราะห์งานวิจัยว่าด้วยปัญหาและข้อเสนอแนะในกระบวนการจัดการศึกษาไทย ประเด็นปัญหาคุณภาพการศึกษา ผู้นำในอนาคตจะต้องผูกพันต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ เพื่อคงความมีทักษะความรู้ที่จำเป็นในยุคศตวรรษที่ 21 อยู่เสมอ ผู้นำจำเป็นต้องมีทักษะความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ การสร้างความรู้อย่างต่อเนื่อง สร้างสรรค์สภาพแวดล้อมอันทรงพลังที่เอื้อต่อการเรียนรู้และนวัตกรรม มีทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทำงานและเรียนรู้กันเป็นทีม การบริหารความขัดแย้งและเทคนิคการเจรจาต่อรอง นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถบูรณาการความรู้และวิธีการ มีการเปลี่ยนแปลงที่ค้ำถึงบริบท (กนกอร สมปราชญ์, 2560 : 151) ผู้นำต้องรู้เท่าทันสถานการณ์พัฒนาตนเองปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อม เข้าใจในสถานการณ์โลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต การมีวิสัยทัศน์มุ่งอนาคตมองภาพรวมคิดเป็นระบบ เข้าใจองค์กร เข้าใจงาน เข้าใจคน เป็นผู้นำความคิด ผู้นำการปฏิบัติ และเป็นผู้นำเชิงยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายเป็นคุณลักษณะสำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้ กล่าวได้ว่า หากองค์กรใดผู้นำขาดซึ่งวิสัยทัศน์และพฤติกรรมกรรมการบริหารที่ไม่ยึดหยุ่น จะไม่สามารถสร้างและผลักดันองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้เลย (ณัฐนิช สิริสังจานุรักษ์, 2558 : 170)

ภาวะผู้นำการเรียนรู้เป็นภาวะผู้นำที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันเนื่องจากสถานศึกษาและชุมชนเป็นแหล่งรวมของวัฒนธรรมและการสร้างคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ผู้นำการเรียนรู้ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ (ธีระ รุญเจริญ, 2557 : 61) นอกจากนี้ภาวะผู้นำการเรียนรู้ยังต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลักหลายองค์ประกอบ เช่น การเป็นผู้นำแบบสร้างสรรค์มีความยืดหยุ่น ต้องนำแบบ (Chief Executive-Officer, CEO) ต้องบูรณาการศาสตร์และวิธีการอย่างหลากหลายเพื่อความสมบูรณ์ มีการนำเอาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูงมาช่วยในการ ปฏิบัติงาน มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งต้องมีการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและสะท้อนคิดเป็นหลัก มีการเรียนรู้ด้วยกันเป็นทีม มีการนำหลักของความพอเพียงมาประยุกต์ใช้ มีการบริหารจัดการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะกับบริบทแวดล้อมโดยมีรูปแบบขึ้นมาใหม่มีการสะท้อนผลและสะท้อนคิดตลอดเวลา มีความเป็นพลวัตรเพื่อตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่ปรับเปลี่ยนตลอดเวลา สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบหลัก ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร

สถานศึกษาที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการขยายขีดความสามารถและสร้างคนที่มีความสามารถและยังผลให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงซึ่งมีประสิทธิภาพประสิทธิผลในการจัดการศึกษา (กนกอร สมปราชญ์, 2560 : 6) ดังนั้นภาวะผู้นำการเรียนรู้จึงนับว่ามีความสำคัญในยุคปัจจุบันและจำเป็นต้องพัฒนาผู้นำให้มีภาวะผู้นำการเรียนรู้ โดยมุ่งพัฒนาโรงเรียนไปสู่โรงเรียนที่มีประสิทธิผล มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้นำจากการกำกับควบคุมประสิทธิผลของโรงเรียนสู่การให้การสนับสนุน อำนวยความสะดวก เน้นการสอนงานและนิเทศงานแก่บุคลากรเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่มาพัฒนางานอยู่เสมอเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้พัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำให้เข้มแข็งพัฒนาการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจและใช้ทรัพยากรอย่างสร้างสรรค์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 143 โรงเรียนซึ่งประกอบไปด้วยโรงเรียนประถมศึกษา คือ โรงเรียนที่ให้การศึกษาระดับประถมศึกษา โดยทั่วไปจะครอบคลุมการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางวิชาการและสังคมให้กับเด็กในช่วงอายุต่ำกว่า 12 ปี และโรงเรียนขยายโอกาส คือ โรงเรียนที่ขยายการศึกษาจากระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) เพื่อให้โอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนในชุมชนหรือนักเรียนที่อยู่ห่างไกลจากโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป ทำให้นักเรียนสามารถเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้โดยไม่ต้องเดินทางไกล และผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดจะต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำการเรียนรู้ ต้องพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลายและทันสมัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบไร้พรมแดนไม่จำกัดเวลาและสถานที่ มีข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยให้เลือกได้ตามที่ต้องการและมีความน่าสนใจ ทุกคนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้และสารสนเทศเหล่านั้นได้ดีกว่าแบบเดิม ๆ ผู้บริหารต้องมีความยืดหยุ่น สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของโรงเรียนและชุมชน ร่วมมือกันจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ผลผลิตของสถานศึกษาได้ และด้วยเหตุผลที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 ทำหน้าที่รับผิดชอบ ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองนครราชสีมาและอำเภอโนนสูง ซึ่งเป็นสังคมเมืองขนาดใหญ่ ที่มีการพัฒนาทางด้านต่างๆ เป็นอย่างมาก รวมไปถึง มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และสภาพทางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงเป็นบริบทเป้าหมายที่ผู้วิจัยให้ความสนใจ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1, 2566)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อันจะส่งผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อไป

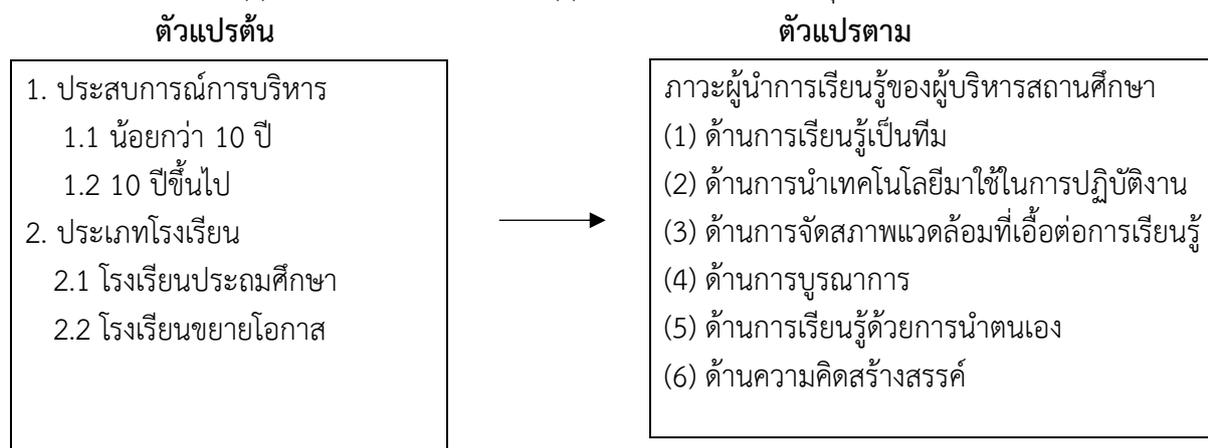
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา จากการศึกษาสังเคราะห์ทัศนะของนักวิชาการและผลการวิจัย เช่น กนกอร สมปราษฎ (2560 : 55-56), สมชาย เทพแสง (2559 : 2-3) สุ อภิศญาธรรมี ประราศรี (2561, น.5-6); Christiansen & Tronsmo (2013 : 33-34), Greiter (2013 : 137), Peter Senge (1990 : 68), Salavert (2013, pp.152-156); Tubin (2013, pp.170-172) แล้วนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือข้าราชการครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำนวน 130 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือข้าราชการครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 97 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie Morgan, 1970, อ้างถึงใน ไพศาล หวังพานิช, 2566, น.27-28) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random sampling) โดยใช้ประเภทโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ กำหนดแบบไม่เป็นสัดส่วน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ซึ่งผู้วิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ประสบการณ์การทำงาน และประเภทโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับประกอบด้วยภาวะผู้นำการเรียนรู้ 6 ด้านคือ ประกอบด้วย 1) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม 2) ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) ด้านการบูรณาการ 5) ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และ 6) ด้านความคิดสร้างสรรค์ รวม 30 ข้อ กำหนดค่าคะแนนดังนี้

5 หมายถึง มีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครูในศูนย์คุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้

3.2 ส่งหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม ถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ให้กลุ่มตัวอย่างตอบกลับ โดยจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง

3.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ซึ่งได้รับข้อมูลการตอบแบบสอบถาม กลับมาคืนจำนวน 97 ฉบับ จาก 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

3.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดตรวจสอบความครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

4.2 นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์

4.3 วิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของข้าราชการครูในศูนย์คุณภาพการศึกษาบัวบูรพา โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.4 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) ของภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ในด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการบูรณาการ ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความคิดสร้างสรรค์ และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความว่า มีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความว่า มีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความว่า มีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความว่า มีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความว่า มีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.5 เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร วิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test for Independent

4.6 เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test for Independent

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ค่าเฉลี่ย

5.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test for Independent

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ตาราง 1 ระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพ การศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษา	\bar{X}	S. D.	แปลผล	อันดับ
1	ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	4.18	0.51	มาก	5
2	ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน	4.48	0.60	มาก	1
3	ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.29	0.51	มาก	2
4	ด้านการบูรณาการ	4.10	0.58	มาก	6
5	ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	4.24	0.64	มาก	4
6	ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.29	0.59	มาก	3
	รวม	4.26	0.50	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบูรณาการ ($\bar{X} = 4.10$)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา	น้อยกว่า 10 ปี		10 ปี ขึ้นไป		t	p
		\bar{X}	S. D.	\bar{X}	S. D.		
1	ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	4.14	0.49	4.21	0.53	-.707	.481
2	ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน	4.41	0.64	4.53	0.57	-.931	.354
3	ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.26	0.51	4.30	0.51	-.369	.713
4	ด้านการบูรณาการ	4.14	0.59	4.07	0.58	-.619	.537
5	ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	4.28	0.65	4.21	0.63	.565	.573
6	ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.33	0.60	4.26	0.58	.586	.560
	รวม	4.26	0.52	4.26	0.50	-.013	.990

จากตาราง 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา	โรงเรียนประถมศึกษา		โรงเรียนขยายโอกาส		t	p
		\bar{X}	S. D.	\bar{X}	S. D.		
1	ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	4.14	0.58	4.24	0.42	-1.004	.318
2	ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน	4.50	0.67	4.46	0.51	.314	.754
3	ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.22	0.58	4.36	0.39	-1.381	.171
4	ด้านการบูรณาการ	4.04	0.64	4.17	0.49	-1.071	.287
5	ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	4.19	0.71	4.29	0.54	-.737	.463
6	ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.23	0.66	4.37	0.49	-1.173	.244
	รวม	4.22	0.58	4.31	0.39	-.929	.355

จากตาราง 3 พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ ด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และด้านการเรียนรู้เป็นทีม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบูรณาการ ทั้งนี้เนื่องมาจากที่ภาวะผู้นำการเรียนรู้เป็นภาวะผู้นำที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน เนื่องจากสถานศึกษาและชุมชนเป็นแหล่งรวมของวัฒนธรรมและการสร้างคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ผู้นำการเรียนรู้ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ (ธีระ รุญเจริญ, 2557 : 61) และภาวะผู้นำเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญในด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน มีการสร้างพันธกิจเพื่อให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ปลูกฝังวัฒนธรรมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานกระตุ้นและส่งเสริมการใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์และการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในระดับบุคคล ระดับทีม และระดับองค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถปรับตัวพัฒนาขีดความสามารถภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง และมีการแข่งขันที่สูงขึ้นได้อย่างต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืน (นฤมล จิตรเอื้อ, 2560 : 1738) ดังนั้น ผู้นำในอนาคตจะต้องผูกพันต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ เพื่อคงความมีทักษะความรู้ที่จำเป็นในยุคศตวรรษที่ 21 อยู่เสมอ ผู้นำจำเป็นต้องมีทักษะความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ การสร้างความรู้อย่างต่อเนื่อง สร้างสรรค์สภาพแวดล้อมอันทรงพลังที่เอื้อต่อการเรียนรู้และนวัตกรรม มีทักษะการสื่อสารและ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทำงานและเรียนรู้กันเป็นทีม การบริหารความขัดแย้งและเทคนิคการเจรจาต่อรอง นำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถบูรณาการความรู้และวิธีการ มีการเปลี่ยนแปลงที่ค้ำถึงถึงบริบท (กนกอร สมปราชญ์, 2560 : 151) ซึ่งสอดคล้องกับ สมชาย เทพแสง (2559) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ปฏิเวช บุญเกิด (2562) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ เจริญ นามชู (2565 : 436-438) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า 1) ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร และจำแนกตามประเภทโรงเรียน พบว่า

2.1 การศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การบริหาร โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากที่ผู้บริหารสถานศึกษามีหลักการและนโยบายเดียวกันได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาภายใต้หลักการและแนวทางที่คล้ายคลึงกัน มีมาตรฐานและระเบียบที่ชัดเจนจากหน่วยงานต้นสังกัด จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามนโยบายเดียวกัน แม้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารที่ต่างกัน แต่หลายๆปัจจัยก็ทำให้ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้อง สินีนาฏ จิระพรพาณิชย์ (2562) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของครูในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี การเปรียบเทียบที่จำแนกตามประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ สุธิกานต์ บริเอก (2564 : 337-345) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง จังหวัดที่ตั้ง สถานศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 การศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบัวบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากที่ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่ง ได้รับแนวคิด หลักการกระบวนการบริหารตามนโยบายและเป้าหมายที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ เป็นแนวทางเดียวกันในการบริหารจัดการ จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละประเภท มีภาวะผู้นำการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อัครเดช นิละโยธิน (2563 : 126-135) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สุธิกานต์ บริเอก (2564 : 337-345) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง จังหวัดที่ตั้ง สถานศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และประเภทของสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 ควรนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง และสนับสนุนโรงเรียนในสังกัดในการพัฒนาการเป็นผู้นำแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตลอดจนพัฒนาศักยภาพทางวิชาชีพของครูเพื่อส่งเสริมการเป็นภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยนี้ ไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการขับเคลื่อนการเป็นภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา

2. ควรมีการศึกษารูปแบบหรือแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหาร

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราชาญ. (2560). ภาวะผู้นำและภาวะผู้นำการเรียนรู้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2).
ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.
- กานต์สุดา มาชะศิริานนท์. (2557). การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- เจริญ นามชู. (2565). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 9(1), น.436-
438.
- จินดารัตน์ แยมวงษ์. (2560). กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการ
พัฒนานักเรียนให้มีภาวะผู้นำแบบโลกาภิวัตน์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต).
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ณัฐนิช สิริสัจจานุรักษ์. (2558). ภาวะผู้นำด้านองค์การแห่งการเรียนรู้ และยุทธศาสตร์การสำรวจความคิดเห็น
(poll) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางสังคมประชาธิปไตยของไทยของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 11(1), น.163-180.
- ธีระ รุญเจริญ. (2557). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 8).
กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปฏิเวช บุญเกิด. (2562). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ขวัญในการปฏิบัติงานของครูที่ส่งผล
ต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2562). การศึกษาไทย: ถึงเวลาต้องคิดใหม่ คิดใหญ่ และทำหน้าที่พื้นที่. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ไพศาล หวังพานิช. (2563). “วิธีการวิจัย (Research Methodology)” (เอกสารประกอบการบรรยาย) คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, นครราชสีมา.
- นฤมล จิตรเอื้อ. (2560). บทบาทภาวะผู้นำในการพัฒนาองค์การสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้. วารสาร
มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 10(2), น. 1738-
1754.
- สินีนากู จิระพรพาณิช. (2563). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในยุคดิจิทัลตาม
ความคิดเห็นของครูในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะ
ผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 9(33), น.256-262.
- สุธิกานต์ บริเอก. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- สุพิชชา กุ๊กงาม. (2560). การวิเคราะห์แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดปทุมธานี สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วารสารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี
สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 10(1), 1469-1476.
- สมชาย เทพแสง. (2559). ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหาร
สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 4. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 13(25), น. 44-53.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1. (2566). แผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2566. นครราชสีมา: สำนักงานฯ.
- อัครเดช นีละโยธิน.(2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, 6(2), น.126-135.
- อภิศุญรัตน์ ประราศรี. (2561). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำการเรียนรู้ของ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Christiansen, L and Tronsmo, P. (2013). Approaches to learning leadership development in different school system in Leadership for 21st Century Learning. New York: OECD publishing.
- Greiter, T.W. (2013). Leadership for 21st Century Learning. New York: OECD publishing.
- Halbert, J. and Kaser, L. (2013). Innovative learning environment: Developing Leadership in British Columbia in Leadership for 21st. Century Learning: OECD
- Salavert, R. (2013). Leadership for 21st Century Learning. New York: OECD Publishing.
- Senge, P. M. (1990). The fifth disciplines: the art and practice of learning organization. London: Century Business.
- Tubin, D. (2013). Learning leadership for innovation at the system level: Israel. in Leadership for 21st Century Learning. OECD.